

PS-KNPS.431.6.19.2015.MB1

Pani
Anna Frankowska
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowej Rudzie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15-17 czerwca 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie, ul. Kolejowa 18, 57-400 Nowa Ruda z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do 15 czerwca 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2015 r.

W trakcie kontroli jednostką kierowała Pani Anna Frankowska zatrudniona na stanowisku Kierownika MOPS od dnia 1 stycznia 1993 roku.

Pani Anna Frankowska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 10 sierpnia 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 4, 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 ustawy o pomocy społecznej. Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 3, 5 i 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Miejskiej Nowa Ruda realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Miasta coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5) oraz nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6).

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w uchwale Nr 219/XXVI/04 Rady Miejskiej w Nowej Rudzie z dnia 24 listopada 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania, nie wskazano kosztu odpłatności za 1 godzinę świadczonych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zatem należy wskazać, że przytoczony przepis ustawy o pomocy społecznej stanowi, że to właśnie rada gminy jest organem właściwym do określenia szczegółowych warunków odpłatności za usługi

opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Oznacza to konieczność ustalenia przez radę gminy w uchwale szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania. Oznacza to również konieczność ustalenia kwoty odpłatności za realizację jednej godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na sformułowanie oceny wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

- Brak wywiadów środowiskowych. W przypadku ubiegania się przez osoby/rodziny o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządzał aktualizację wywiadu poprzez dopisanie aktualnej sytuacji osoby/rodziny na druku wywiadu przeprowadzonego wcześniej (do trzech wpisów).
- Brak nadania rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego) decyzjom realizowanym przed ich uprawomocnieniem się.
- Błędne ustalanie dochodu rodziny u osoby ubiegającej się i pobierającej pomoc w formie zasiłku okresowego. W sprawie nr 2 (J.B.) z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny decyzją Nr MOPS.SSW.410.886.2014 z dn. 18.08.2014 r. przyznano Stronie zasiłek okresowy od 1.08.2014 r. do 31.08.2014 r. w wysokości 482,93 zł, zamiast 411,02 zł. - nadpłata zasiłku okresowego w wysokości 71,91 zł, którą należy zwrócić do budżetu państwa.
- Niewłaściwe druki wywiadów w sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. We wszystkich sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania powyższego zasiłku, wywiady środowiskowe przeprowadzano na drukach części IV wywiadu, a nie, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz.712), na części VII kwestionariusza wywiadu, który dotyczy osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

- Brak terminowej aktualizacji wywiadu środowiskowego u osoby korzystającej z zasiłku stałego. W sprawie nr 1 (M.P.) decyzją Nr MOPS.SSW.411.88.2013 z dn. 23.12.2013 r. przyznano stronie zasiłek stały po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w dn. 20.12.2013r., a aktualizację wywiadu przeprowadzono 16.09.2014r. tj. po przekroczeniu 6 miesięcy wskazanych w art. 107 ust. 4 ustawy.
- Brak potwierdzenia odbioru decyzji przyznającej specjalny zasiłek celowy. W sprawie nr 3 (W.J.) stwierdzono brak potwierdzenia odbioru decyzji Nr MOPS.SSW.4120.145.2014 z dn. 5.11.2014 r.
- Przyznawanie niewłaściwej liczby godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. We wszystkich skontrolowanych sprawach, liczba przyznanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych jest inna niż zalecana przez lekarza psychiatrę i wskazana w zaświadczeniu lekarskim dołączanym do akt sprawy.
- Brak zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach środowiskowego domu samopomocy wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie wydanego przez lekarza rodzinnego. W sprawie nr 1 (P.L.) wymagane zaświadczenie zostało wydawane przez chirurga, co jest niezgodne z zapisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.).

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc oraz osób wskazanych w art. 103 ustawy. W związku z tym aktualizacje wywiadów środowiskowych winny być sporządzane za każdym razem, gdy strona ubiega się o pomoc po raz kolejny oraz w sytuacji, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie. Ponadto w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 103, 107 ust.1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz art. 77 § 1 ustawy z dnia

14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. Natomiast w sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego bądź ważny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes stron decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 108 i 130 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Dochód osoby/rodziny na bieżąco ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe w sprawie: nr 2 (J.B.) Nr MOPS.SSW.410.886.2014 z dn. 18.08.2014 r. z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny i wysokości zasiłku okresowego w sierpniu 2014 r. należy zwrócić do budżetu państwa kwotę 71,91 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

Termin wykonania: w ciągu 15 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych.

4. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego zgodnie z rozporządzeniem z dnia 8 czerwca 2012 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu rodzinnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712)

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne doręczać stronie za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania

korrespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził jej odbiór swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawać w ilości zgodnej z zalecaną liczbą godzin usług wskazaną w zaświadczeniu lekarza specjalisty kwalifikującego do usług.

Podstawa prawna: art.107 ust. 5 d ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Skierowania do środowiskowego domu samopomocy dokonywać w oparciu o wniosek, osoby ubiegającej się o skierowanie, wraz z zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza psychiatrę lub neurologa, o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczeniem lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach.

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238, poz. 1586, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Pan Tomasz Kiliński
Burmistrz Miasta Nowa Ruda
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

KIEROWNIK WYDZIAŁU

Ewa Wencel